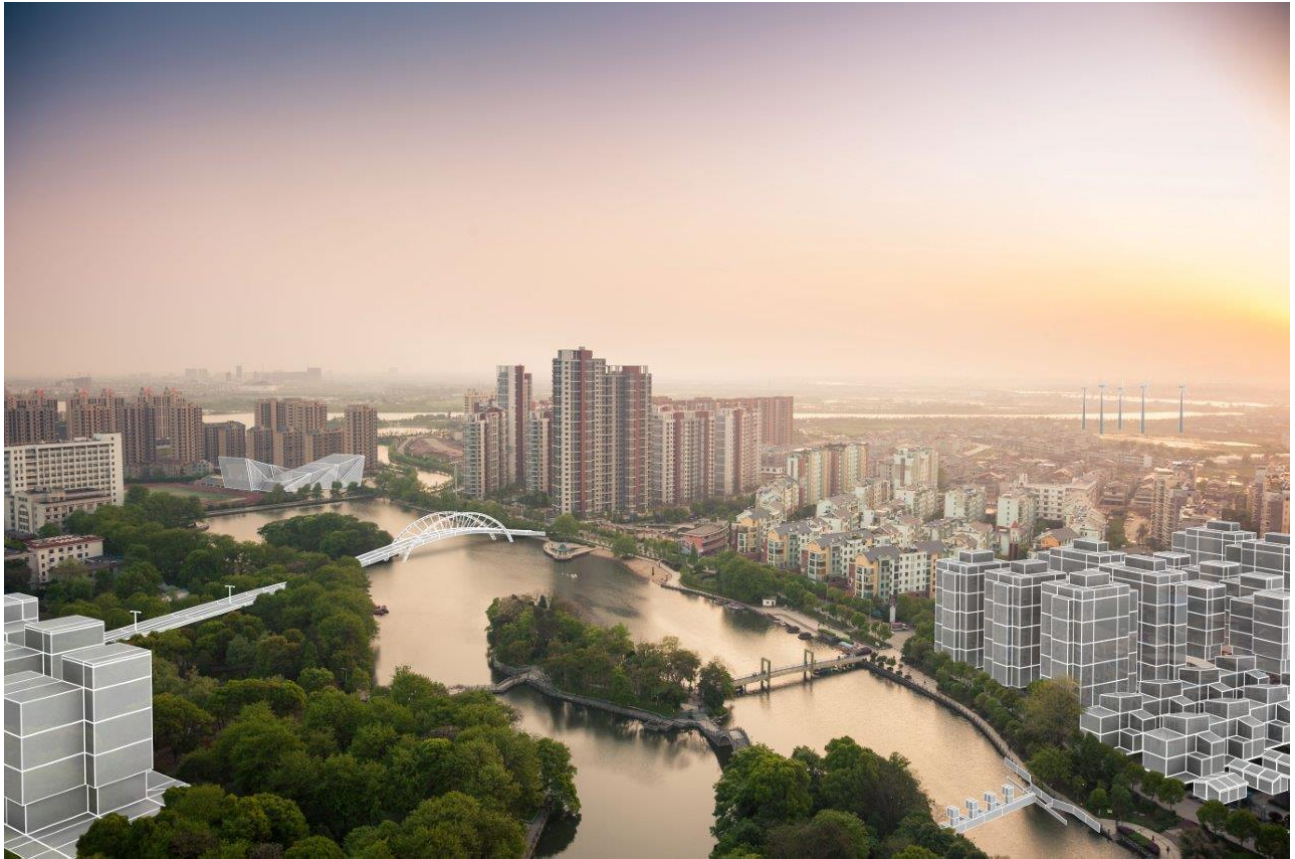

RAPPORT

Områdeplan Skjervøy sentrum –
Konsekvensutredning forurensning og vannmiljø

Kunde: Skjervøy kommune

Prosjekt: Skjervøy havn KU forurensning

Prosjektnummer: 10213433

Dokumentnummer:

Rev.:

0

Sammendrag:

Virkingen for forurensning og vannmiljø som følge av ny områdeplan for Skjervøy sentrum er konsekvensutredet. Fagtemaet omhandler forurensning til vann (overflatevann og grunnvann), og er i hovedsak knyttet til avrenning fra veg og eventuelle punktutslipp (industri o.l.). Det er dokumentert og sannsynliggjort hvorvidt den nye sentrumsplanen er en miljøakseptabel løsning med hensyn til eventuell forurensning og vannmiljø.

Samlet konsekvens for forurensning er vurdert å være *Ubetydelig* til *Noe negativ konsekvens*.

Samlet konsekvens for vannmiljø er vurdert å være *Ubetydelig* til *Noe negativ konsekvens*.

Forslag til avbøtende tiltak og oppfølgende undersøkelser er gitt.

Rapporteringsstatus:

- Endelig
- Oversendelse for kommentar
- Utkast

Utarbeidet av: Jannike Gry B. Jensen	Sign.:
Kontrollert av: Gunnar Pedersen	Sign.:
Prosjektleder: Milan Dunderovic	Prosjekteier: Roger Pedersen

Revisjonshistorikk:

Rev.	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet av	Kontrollert av
0	2020-05-04	Første revisjon	NOJJEN	NOGUNP

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn og formål med prosjektet	5
1.2	Tiltak som utredes	5
1.2.1	Nullalternativet	5
1.2.2	Planområde og influensområde	5
1.2.3	Utredete alternativer	6
2	Definisjon av fagtema og influensområde	8
2.1	Definisjon av fagtema forurensning og vannmiljø	8
2.2	Definisjon av influensområde	9
3	Kunnskapsgrunnlag og metode	10
3.1	Overordnede mål og føringer	10
3.2	Metode	11
3.3	Kunnskapsgrunnlag og -kvalitet	14
4	Verdivurdering av delområder	15
4.1	Generelle trekk ved planområdet	15
4.2	Delområde Skjervøy havn	16
4.3	Delområde Skjervøy sentrum nord	17
4.4	Delområde Skjervøy sentrum	17
4.5	Delområde Bekk fra Eidevannet	18
4.6	Delområde Vågavannet og "Vågadalsbekken"	18
4.7	Delområde Sjøpelhaugen	19
4.8	Oversikt delområder	20
5	Vurdering av konsekvens	21
5.1	Virkninger av 0-alternativet	21
5.2	Konsekvenser av ny områdeplan Skjervøy sentrum	21
5.2.1	Forurensning	21
5.2.2	Vannmiljø	23
6	Forslag til avbøtende tiltak og evt. oppfølgende undersøkelser	24
6.1	Forslag til avbøtende tiltak	24
6.2	Oppfølgende undersøkelser	24
7	Referanser	25
8	Vedlegg	25

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og formål med prosjektet

Formålet med områdeplanen for Skjervøy sentrum er å tilrettelegge for en helhetlig og langsiktig utvikling av sentrum. Det er et overordnet ønske å disponere arealer og ressurser i Skjervøy sentrum slik at private investorer så raskt som mulig finner det interessant å delta i utvikling og bygging av sentrum for å skape ytterligere aktivitet og næring. Områdeplanen skal fungere som et godt styringsverktøy over lengre tid, og dekke større arealer enn dagens bestemmelser for sentrum.

Områdeplanen skal avklare arealformålene i Skjervøy sentrum for sjøretta og ikke-sjøretta næringsvirksomhet, bruk av sjøarealet innenfor moloene, boliger, trafikale løsninger, parker, lekeområder og trivsel.

1.2 Tiltak som utredes

1.2.1 Nullalternativet

0-alternativet er dagens situasjon med gjeldende reguleringsplan(er). Denne gir tettsted Skjervøy, med området kombinert av samferdsel, bolig, næring og industri. Videre et område utenfor sentrum med tidligere massedeponi og steinbrudd.

1.2.2 Planområde og influensområde

Sentrumsplan/områdeplan er avgrenset til Skjervøy sentrum (se Figur 1). Området begynner i nord ved Fiskenes silrenseanlegg og hele området på nedsiden av veggen frem til og med Skjervøyterminalen, samt hotellet, kulturhuset og Kiilgården. Fra Nordveien og sørover frem til krysset inn til Kveldsolveien inklusiv bensinstasjon til og med Strandveien, samt en husrekke på øvresiden av veggen og hele arealet ned til sjøen frem til og med Kollagerneset og campingplassen. Sentrumsplanen gjelder også for området fra Shell til steinbruddet (ved Rema 1000) og den gamle søppelfyllingen (helt syd i planområdet).

Figur 1. Skisse over planområdet

1.2.3 Utrede alternativer

Områdeplan Skjervøy sentrum skal tilrettelegge for å skape et velfungerende og attraktivt sentrum til det beste for hele kommunen og Nord-Troms regionen, gjennom å fremheve stedets særegenhet og bidra til økt verdiskaping i lokalmiljøet. Skjervøy har en særegenhet der sjørettet industri ligger

tett innpå boligområdene. Arealknapphet og boligmangel skaper utfordringer for kommunen i forhold til både plassering av boligområder, ulike næringer og hvordan eksisterende næringer skal kunne utvikle seg. Det handler om å sette av arealer til rett virksomhet på rett plass.

De viktigste endringene som følge av den foreslåtte planen med tanke på forurensning og vannmiljø, er at den legger til rette for å flytte snølagring og -dumping til utsiden av moloen, diverse utvidelser av industriområder ved utfylling i sjø, flere tette flater til parkering, samt nytt bunkringsanlegg i nærheten av terminalområdet.

2 Definisjon av fagtema og influensområde

2.1 Definisjon av fagtema forurensning og vannmiljø

Fagtemaet omhandler forurensning til vann (overflatevann og grunnvann), og er i hovedsak knyttet til avrenning fra veg og eventuelle punktutslipp (industri o.l.). Det skal dokumenteres og sannsynliggjøres hvorvidt den nye sentrumsplanen er en miljøakseptabel løsning med hensyn til eventuell forurensning og vannmiljø.

Utredningen tar for seg foreslått sentrumsplan for Skjervøy sentrum. Skjervøy kommune har i planprogrammet for tiltaket (vedtatt i formannskapet 29.05.2019) slått fast hva som skal beskrives når det gjelder konsekvenser for fagtema forurensning (se neste side). I tillegg ble det vedtatt at vannmiljø skal konsekvensutredes. For utredning av vannmiljø legges fylkesmannens høringsinnspill til grunn (se under). Støy er ikke utredet siden det vil kreve omfattende utredning, men planen krever at støy skal utredes for alle nye tiltak i planområdet. Luktproblematikk er lokalisert til Skjervøy avløpsrenseanlegg. Det er utredet i egen fagrapport «Luktproblematikk Skjervøy avløpsrenseanlegg, datert 31.01.2020.

Fra planprogrammet:

Miljø – forurensning, støy og lukt

Dagens situasjon	
Snø fra sterkt trafikkerte områder eller bedriftsområder kan være betydelig forurenset. Deponering eller dumping foregår i vågen. Trafikksituasjon som preges av store mengder transport av fisk er også kilde til støy. I noen tilfeller er det også registrert stekt lukt. Som grunnlag for en slik tillatelse må man lage en risikovurdering i hvert tilfelle.	
Utredninger og avklaringer som foreligger	
Ingen.	
Utredningsbehov	Metodebeskrivelse
<p>Det kan være store variasjoner i hvor forurenset brøytesnø er. Snø fra sterk trafikkerte områder er forurenset, men det er bare delvis sammenheng med hvor mye trafikk det er. De faktorene som har størst betydning er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grusing og strøing • typen veidekke • typen kjøretøy • om det brukes piggdekk eller ikke • om det er mye kjøring eller akselerasjon • værforholdene. <p>Støy er knyttet til både industri, bil- og båttrafikk i Skjervøy.</p> <p>Ubehagelig lukt kommer mest sannsynlig fra industri langs vågen.</p>	<p>Forurensning Gjennomfører prøvetaking og analyser for å fastslå innholdet av forurensninger. Dette vil så vurderes opp mot sårbarheten til nærområdet og de brukerinteressene som finnes her. For eksempel så vil dette håndteres strengere hvis avrenninga skjer til et friluftsområde eller boligområde, enn om den skjer til et industriområde.</p> <p>Støy Det skal gjennomføres støyanalyse som vil også være veiledende for etablering av formål.</p> <p>Lukt Måling av lukt for å fastslå kilde og konsekvenser.</p>

Innspill fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark til høringsutkastet av planprogrammet (FMTF, 2019):

Forurensning; *Dette temaet skal konsekvensutredes, og Fylkesmannen vil spille inn følgende momenter til den videre utredningen:*

Samlet utslipp i havnen, herunder eventuelle utslipp fra industri, avløp, båtpuss, overvann, forurenset grunn (Grunnforurensningsdatabasen) og fare for spredning til vann. Temaene er tett knyttet opp mot vannmiljø, jf. vannforskriften.

Vannmiljø; *Dette fagområdet må konsekvensutredes. Det er ikke tilstrekkelige med en beskrivelse og omtale av virkninger i planbeskrivelsen.*

Det er registrert to vannforekomster i planområdet, det er Maursundet øst bekkefelt og Skjervøy havn. Miljømålene i vannforskriften gjelder også for vann som ikke er merket som egen vannforekomst.

2.2 Definisjon av influensområde

Influensområdet for denne rapporten omfatter områder som vil bli direkte berørt av planen, samt omkringliggende vann og vassdrag som muligens kan påvirkes som følge av tilrettelegging for nye aktiviteter, enten med inngrep i anleggsfase eller utslipp fra regulær drift.

3 Kunnskapsgrunnlag og metode

3.1 Overordnede mål og føringer

Vannforskriften/vannmiljø

Vannrammedirektivet er et EU-direktiv som legger rammene for forvaltningen av vann. Det er innlemmet i EØS avtalen og dermed forpliktende også for Norge. Det overgripende målet for vannforvaltningen i Norge er at alle vannforekomster skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand innen 2021, i samsvar med klassifiseringen i Vannforskriften § 4. Regional forvaltningsplan 2016-2021 fastsetter miljømål for de ulike vannforekomstene i vannregion Troms. Der overordnet miljømål ikke nås, er det en målsetning om beskyttelse mot forringelse og forbedring av tilstanden i de aktuelle vannforekomster. Miljømålene fra vannforskriften gjelder også for vann som ikke er registrert som egen vannforekomst. Planprogram for Regional vannforvaltningsplan for Vannregion Troms 2022-2027 og Hovedutfordringer for Vannregion Troms 2022-2027 var ute på høring i 2019, og det pågår nå arbeid med å utarbeide utkast til oppdatert vannforvaltningsplan og tiltaksprogram for vannregionen.

Et eget klassifiseringssystem¹ for ulike vann typer definerer grensene mellom de 5 klassene (*Svært God*, *God*, *Moderat*, *Dårlig* og *Svært Dårlig*). Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota finnes i Miljødirektoratets veileder M-608/2016 (Miljødirektoratet, 2016a), veileder 02:2018 Klassifisering (Direktoratsgruppen vanddirektivet, 2018), samt TA1468/1997 (SFT, 1997). Generelt sett vil påvirkning av dyr og planter gjennom utslipp, inngrep og andre aktiviteter være akseptabelt så lenge artssammensetting og individtall kun i liten grad avviker fra det man finner under upåvirkede forhold.

I klassifiseringssystemet skilles det på økologisk tilstand og kjemisk tilstand. Økologisk tilstand i en vannforekomst klassifiseres på grunnlag av biologiske kvalitetselementer, med fysiske og kjemiske støtteparametre (bl.a. pH, næringssalter, kobber, sink, arsen og krom), og klassifiseres etter de 5 tilstandsklassene nevnt over. Kjemisk tilstand for overflatevann bestemmes på bakgrunn av konsentrasjoner av prioriterte stoffer (bl.a. kadmium, bly, kvikksølv, nikkel) målt i vann, sedimenter eller biota, og klassifiseres som *God* eller *Dårlig*.

En vannforekomst av overflatevann som har gjennomgått fysiske eller hydrologiske endringer som følge av samfunnsnyttig menneskelig virksomhet kan utpekes som sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF). Miljømålet for SMVF kalles "godt økologisk potensial" (GØP), men i tillegg er det også krav om minst god kjemisk tilstand på linje med naturlige vannforekomster.

Andre relevante lover og forskrifter

[Forurensningsloven](#) har til formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall. Loven skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet, slik at forurensninger og avfall ikke fører til helseskade, går ut over trivselen eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse. Med hjemmel i §11, kan forurensningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning ("Utslippstillatelse").

[Forurensningsforskriften](#) omtaler blant annet utfylling i sjø og vassdrag, og at det må søkes om tillatelse til dette.

¹ Veileder 02:2018 (rev. 2015) Klassifisering av miljøtilstand i vann
http://www.vannportalen.no/globalassets/nasjonalt/dokumenter/veiledere-direktoratsgruppa/klassifiseringsveileder_print_02.2018.pdf

[Vannressursloven](#) har til formål å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann, og beskriver bl.a. at vassdragstiltak skal fylle alle krav som med rimelighet kan stilles til sikring mot fare for mennesker, miljø eller eiendom..

3.2 Metode

Data til utredningen er innsamlet fra offentlige databaser, samt utredninger gjennomført i forbindelse med det pågående prosjektet.

Vurderingene som benyttes for verdianalysen og konsekvensvurderingen, bygger på metodikken i Vegdirektoratets håndbok V712 (Vegdirektoratet, 2018). Det foreligger ingen verdi- eller omfangskriterier for temaet forurensning og vannmiljø, men det benyttes erfaringsbasert skjønn med støtte i veiledere, forskrifter og retningslinjer/veiledere angitt i avsnitt 3.1 **Feil! Fant ikke referanse kilden..** Hovedsakelig er det tatt utgangspunkt i kjemisk tilstand og innhold av prioriterte stoffer, samt vannregionspesifikke stoffer i verdisettingen.

Statens vegvesen har utarbeidet kriterier for å vurdere vannforekomsters sårbarhet for avrenningsvann fra vei (Statens vegvesen 2016a og 2016b). Disse er benyttet i forbindelse med verdisetting av vann og vassdrag.

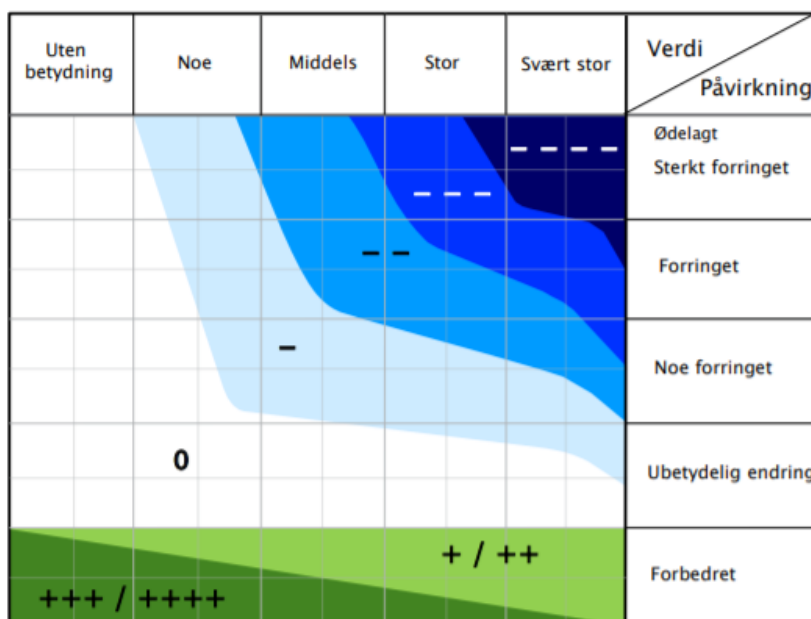
Det defineres delområder som verdisettes etter erfaring og skjønn, basert på relevante veiledere og håndbøker. Verdivurderingene begrunnes og angis på en glidende skala fra *Uten betydning*, *Noe verdi*, *Middels verdi*, *Stor verdi* til *Svært stor verdi* (se også generelt grunnlag for verdisetting beskrevet i Tabell 1).

Tabell 1. Generelt grunnlag for verdisetting. Kilde: tabell 6-1 i Håndbok V712.

	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Forvaltningsprioritet	Uten betydning for temaet eller sterkt reduserte kvaliteter		Forvaltningsprioritet	Høy forvaltningsprioritet	Høyeste forvaltningsprioritet
Viktighet/betydning for fagtemaet		Alminnelig/lokalt vanlig	Lokal/regional betydning	Regional/nasjonal betydning	Nasjonal/internasjonalt betydning Unikt
Funksjoner og sammenhenger		Kontekst/sammenheng er lite synlig	Kontekst/sammenheng er noe fragmentert	Viktige sammenhenger og funksjoner	Særlig viktige sammenhenger og funksjoner
Bruksfrekvens		Betydning for få	Betydning for flere	Betydning for mange	Betydning for svært mange
Faglige kvaliteter ^a		Få kvaliteter	Gode kvaliteter	Særlig gode kvaliteter	Unike kvaliteter

Påvirkningen er et uttrykk for i hvilken grad endringer som det aktuelle tiltaket vil medføre for de verdivurderte delområdene, i negativ eller positiv retning på permanent basis. Påvirkning angis på en skala fra *Sterkt forringet* til *Forbedret*. Midlertidig påvirkning i anleggsperioden beskrives separat.

Konsekvensen av tiltaket er en sammenstilling av påvirkningsgraden og verdigraden for hvert enkelt verdsatt tema/lokaltet (se Figur 2 og Tabell 2). Jo større verdi det aktuelle tema/lokaliteten har, jo større konsekvens vil inngrepet ha. I vurderingene av konsekvens er tiltakene sammenlignet med 0-alternativet (se Tabell 3), som innebærer at tiltaket ikke blir gjennomført.

Figur 2. Konsekvensvifta; konsekvens for delområder. Kilde: figur 6-6 i Håndbok V712.

Tabell 2. Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder. Kilde: tabell 6-3 i Håndbok V712.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (---)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (--)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (-)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ /++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Tabell 3. Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ. Kilde: tabell 6-5 i Håndbok V712.

Skala	Trinn 2: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ
Kritisk negativ konsekvens	Svært stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Stor andel av strekning har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad 4 minus (---). Brukes unntaksvis
Svært stor negativ konsekvens	Stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Vanligvis har stor andel av strekningen høy konfliktgrad. Det finnes delområder med konsekvensgrad 4 minus (---), og typisk vil det være flere/mange områder med tre minus (- - -).
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Typisk vil flere delområder ha konsekvensgrad 3 minus (- - -).
Middels negativ konsekvens	Delområder med konsekvensgrad 2 minus (- -) dominerer. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Noe negativ konsekvens	Liten andel av strekning med konflikter. Delområder har lave konsekvensgrader, typisk vil konsekvensgrad 1 minus (-), dominere. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlig endring fra referansesituasjonen (referansealternativet). Det er få konflikter og ingen konflikter med høye konsekvensgrader.
Positiv konsekvens	I sum er alternativet en forbedring for temaet. Delområder med positiv konsekvensgrad finnes. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

Sårbarhetsvurdering vannforekomster

SVV-rapport Nr 597:	Vannforekomsters sårbarhet for avrenningsvann fra vei under anlegg- og driftsfasen
---------------------	--

Vannforskriften (VF)

Kriterier for sårbarhet	Lav sårbarhet (1)	Middels sårbarhet (2)	Høy sårbarhet (3)
Økologisk og kjemisk tilstand	Ikke relevant (se tekst)	Svært god økologisk tilstand og ingen VRS/EUs pri. nær EQS	God økologisk tilstand og ingen VRS/EUs pri. nær EQS
Størrelse på vannforekomst	Svært stor eller stor	Middels	Små
Vanntype mht kalk	Svært kalkrik	Moderat kalkrik	Svært kalkfattig eller kalkfattig
Vanntype mht humus	Svært humøs	Humøs	Svært klar eller klar
Beskyttet område iht vannforskriften	Nei, ingen beskyttede områder	Ja, for en type beskyttelse	Ja, for flere typer beskyttelser
Andre påvirkninger	Ingen	Noen (1-2)	Mange (>2)
Brukerinteresser/økosystem-tjenester	Ubetydelige	Ja, noen	Ja, sterke/mange
Vei langs vannforekomst	Liten del av vei berører vannforekomsten	Store deler av vei går langs vannforekomsten	Veien går langs mesteparten av vannforekomsten
Kantvegetasjon mellom vei og vann	Betydelig kantvegetasjon mellom vei og vannforekomst	Kantvegetasjonen er delvis redusert	Kantvegetasjonen mangler i stor grad
Poeng			

Lav sårbarhet (1)	Middels sårbarhet (2)	Høy sårbarhet (3)
<1,7	1,7-2,3	> 2,3

3.3 Kunnskapsgrunnlag og -kvalitet

Vurderinger av konsekvensene for temaet forurensning og vannmiljø er basert på erfaring fra lignende prosjekter, samt at det er innhentet informasjon fra offentlige databaser.

Områdene har ikke vært befart, og det har ikke vært gjennomført prøvetaking og analyser i forbindelse med denne utredningen.

Datagrunnlaget for vurdering av vannmiljø og forurensning vurderes som godt for dette plannivået. Grunnlaget bør allikevel suppleres med vannprøver fra Vågavannet før eventuelle tiltak iverksettes, slik at man har mer solide data for fastsettelse av før-tilstand. Videre bør det gjennomføres miljøteknisk grunnundersøkelse av grunnen rundt tidligere søppelfylling før eventuelle tiltak startes opp.

4 Verdivurdering av delområder

Klassifisering og typifisering av de ulike vannforekomstene som er beskrevet under, er hentet fra www.vann-nett.no.

4.1 Generelle trekk ved planområdet

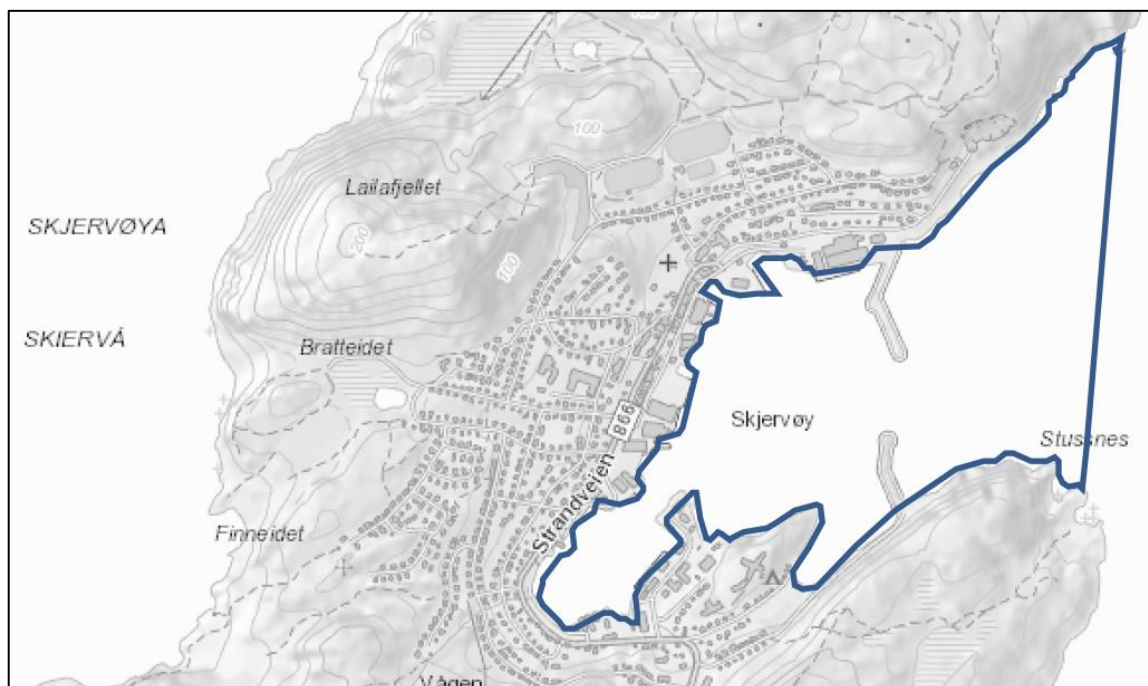
Planområdet kan deles i to forskjellige landskap; urbansentrum og natur-/forstadslandskap. Det urbane landskapet preges av tett bebyggelse, veistruktur og industri som følger den naturlige kystlinjen og danner en naturlig våg/havn som er beskyttet mot nord, sør og vestsiden, med åpning mot øst. Topografien i denne delen av planområdet er relativt flat og gradvis stigende fra bukta mot de tre landsidene. Stigningen i terrenget fortsetter utover planområdet. Deler av den naturlige vågen er i løpet av sin historie fått flere utfyllinger, kaier og moloer.

Sentrumsområdet er en sammenblanding av flere hovedfunksjoner, som kan deles i sentrumsfunksjoner, industri og havn, samt vei og tidligere avfallsdeponi (utenfor sentrum). Skjervøy sentrum ligger langs havna (vågen), som består av kommunens kaier, og en del av flytebyggene til fiske- og fritidsflåten. Den største av kaiene er "dampskipskaia" hvor hurtigruta og godsåtene legger til. Inntil kaiene er det etablert industrivirksomhet som i hovedsak er knyttet til båt- og fiskerinæring. Også oppdrettsnæringen har en viktig rolle i Skjervøy havn med blant annet et industrianlegg (lakselakteri) og ventemerde i havneområdet.

Innenfor planområdet finnes det også andre funksjoner som i utgangspunktet ikke hører til sentrumsformål, som for eksempel campingplass. Det er to veier som preger utformingen av bystrukturen; Strandveien og Havnegata. Det er Strandveien som kan ansees som hovedferdselsåre gjennom Skjervøy sentrum, og her ligger det mange av de sentrumsfunksjoner som er typisk å finne i slike urbane omgivelser; butikker, kaféer, boliger, hotell, skole m.fl. Bebyggelsen på oversiden av Strandveien er hovedsakelig lav boligbebyggelse.

Skjervøy ligger innenfor vannområde Lyngen – Skjervøy, i Troms og Finnmark vannregion.

4.2 Delområde Skjervøy havn

Figur 3. Kartet viser delområde Skjervøy havn (innenfor blått polygon). Kartkilde: VannNett

Delområdet omfatter vannforekomst Skjervøy havn (ID 0403040300-C). Forekomsten er merket som SMVF, grunnet fysiske endringer i forbindelse med havneanlegget. Det økologiske potensialet er vurdert som **Godt**, med høy presisjon, basert på biologiske klassifiseringsdata (tiltaksorientert overvåking gjennomført i 2016). Den kjemiske tilstanden er vurdert som **Dårlig**, med høy presisjon (grunnet enkelte PAH-forbindelser i sedimenter). Foruten de fysiske påvirkningene i forbindelse med endringer av moloer og havneanlegget, foregår det punktutslipp fra industri og avløp (lakseslakteriet Lerøy Aurora AS og Skjervøy avløpsrensseanlegg). Vannforekomsten er vurdert å være i **Risiko** for å ikke oppnå miljømålene (Godt økologisk potensial og God kjemisk tilstand) i perioden 2022-2027.

Det pågår også dumping av snø i havneområdet. Det er godt kjent at snø, og smeltevann fra snø, kan inneholde til dels store mengder forurensning. Dette er utredet nærmere i forbindelse med sentrumsplanen for Skjervøy, og er beskrevet i Sweco (2019). Undersøkelsen viste høye konsentrasjoner (tilstandsklasse IV og V) av en rekke tungmetaller og enkelte PAHer, samt høyt partikkelinnhold (klasse V).

Ytterst i indre havn er det ventemerder for slaktefisk. Videre er det registrert utslipp fra notvaskeri, med utslipp av bl.a. kobber. Innenfor delområdet er det også småbåthavn, fiskehavn og kaianlegg for større båter, samt at det ligger flere ledninger som fører overvann fra industri- og sentrumsområdene. Alle disse aktivitetene kan medføre forurensning, i større eller mindre grad.

Den tiltaksorienterte overvåkinga for Skjervøy havn (Akvaplan-niva, 2017), viste god oksygenmetning, ingen belastning av TOC, men en høy belastning av TBT (klasse V **Svært dårlig**). I tillegg ble det funnet ulike PAH-forbindelser i tilstandsklasse III **Moderat**. Bunn dyrsfaunaen lå også i tilstandsklasse III **Moderat**.

Fra en sedimentundersøkelse i 2014 (vann-nett.no), viser resultatene ingen forhøyede konsentrasjoner av metaller (tilstandsklasse I og II).

I henhold til Statens vegvesen sårbarhetskriterier (Statens vegvesen, 2016a), kan Skjervøy havn vurderes som å ha **Høy sårbarhet** for avrenningsvann fra veg (se Vedlegg 1).

Med bakgrunn i dagens kjemiske tilstand og stadige tilførsler og avrenning fra industriområder og snødeponier, vurderes verdien for delområde Skjervøy havn å være **Noe verdi** for temaet forurensning og **Middels verdi** for vannmiljø.

4.3 Delområde Skjervøy sentrum nord

Delområdet omfatter landområdene nordøst for moloen, ut til steinbruddet ved enden av Strandveien. Nordlige delen omfatter et tidligere steinbrudd og ligger innenfor rasutsatt område. Dette området benyttes i dag som lagringsområde for hageavfall, krabbeteiner, snølagring o.l. Videre sørover ligger Skjervøy avløpsrensaneanlegg, som har utslipp til luft og vann (se avsnitt 4.2). Det har vært noen klager angående lukt fra anlegget, som har vist seg å være relatert til perioder med tømming av slamcontainer. Områdene på nedsiden av veien mot sjøen, er friluftsområde.

Erfaringer fra tilsvarende villfyllinger/tømmeplasser, tilsier at grunnen her kan være noe forurenset. Videre forventes det liten forurensning i området. Med bakgrunn i dette vurderes verdien for delområde Skjervøy sentrum nord å være **Middels** for tema forurensning.

4.4 Delområde Skjervøy sentrum

Delområdet omfatter landsiden i sentrum, rundt havna og opp til Sandvågshaugan. Det er flere av tomtene i industriområdet (Skipsservice og Skjervøyverftet) som er registrert med mistanke om forurensning i grunnforurensningsdatabasen (lokalitet Skipsservice, ID 6005). I tillegg er det industri med utslippstillatelse (Lerøy Aurora AS sitt lakseslakteri) innenfor området.

Videre er det en del trafikk i området, med hovedadkomst gjennom sentrum.

Det er også to små bekker, som går fra hver side av Urfjellet, med utløp innerst i havneområdet. Disse bekkene er ikke registrert som vannforekomster, og har trolig ikke årssikker vannføring. Begge bekkene er delvis lagt i rør, spesielt i nedre del gjennom bebyggelsen før utløpet.

Det er ikke kjent om det er tatt prøver av vannet i disse bekkene, så økologisk og kjemisk tilstand er ukjent. Pga. av manglende data om bekkene, er det stor usikkerhet i sårbarheten, men de antas å ha **Middels** sårbarhet.

Erfaring fra tilsvarende sentrumsområder, tilsier at grunnen i delområdet kan forventes å være noe forurenset, særlig innenfor industriområdene. Dette skyldes både tidligere utfyllinger, samt historiske utslipp/søl fra industrien. Med bakgrunn i dette vurderes verdien for delområde Skjervøy sentrum å være **Middels til Noe** for tema forurensning, og **Middels til Noe** for vannmiljø.

4.5 Delområde Bekk fra Eidevannet

Figur 4. Kartet viser delområde Bekk fra Eidevannet (blå linje, ca. midt i kartet). Kartkilde: miljoatlas.miljodirektoratet.no

Delområdet omfatter bekken som går fra Eidevannet og ut til Skjervøy havn. Bekken er en liten del av vannforekomsten Maursundet bekkefelt øst (ID 206-65-R), som ellers består av noen bekker som ligger i Lyngen kommune (ikke på Skjervøy). Vannforekomsten er registrert med **Svært god** økologisk tilstand og Ukjent kjemisk tilstand, men med lav presisjon da data mangler. Det er ikke registrert noen påvirkninger, og det er **Ingen risiko** for at miljømålene om **God** økologisk og **God** kjemisk tilstand ikke skal nås.

Fra Eidevannet og ut i sjøen går denne bekken gjennom et boligområde før den passerer sentrum og Strandveien, og renner gjennom industriområdet og ut i vågen. På store strekninger er bekken lagt i rør, og den ligger kun i rør for den nederste delen som innbefattes av planområdet. Det er ikke funnet mer spesifikke analysedata og andre opplysninger om bekken.

Det er ikke kjent om det er tatt prøver av denne bekken, så økologisk og kjemisk tilstand er ukjent.

I henhold til Statens vegvesen sårbarhetskriterier (Statens vegvesen, 2016a), kan Maursundet øst bekkefelt vurderes som å ha **Middels sårbarhet** for avrenningsvann fra veg (se Vedlegg 1).

Med bakgrunn i at bekken skal ha god økologisk tilstand, men er lagt i rør gjennom planområdet allerede, vurderes verdien for delområdet å være **Middels til Noe** for vannmiljø.

4.6 Delområde Vågavannet og "Vågadalsbekken"

Vågavannet og bekken som renner ut innerst i vågen, er ikke registrert som en vannforekomst. Tidligere har vannet vært brukt som fiskevann (regnbueørret), men de seneste årene har det kun blitt brukt under isfiskekonkurranse (Wikipedia, 2019). Dette er et friluftsområde, hvor veien ligger tett på nordøstre bredd. Selve Vågavannet er ikke innenfor plangrensen, men veien som grenser til vannet inngår i planområdet, samt et område sydøst for vannet.

Ifølge opplysninger i [vannmiljø](#), ble det i 1993 gjennomført en spørreundersøkelse, hvor det ble registrert forekomst av ål, ørret, regnbueørret og trepigget stingsild. En oppfølgende undersøkelse

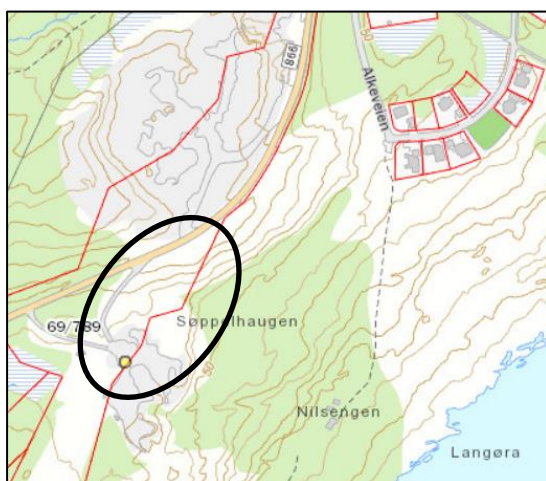
fra 2008 registrerer at regnbueørret er utdødd. Det er ikke gjennomført oppfølgende undersøkelser av dette i forbindelse med prosjektet, og forekomsten av flere av disse artene er svært tvilsomme med bakgrunn i rørføringen nederst mot utløpet.

Bekken fra Vågavannet ut til vågen ligger hovedsakelig åpen i øvre delen, men er lagt i rør deler av den nederste strekningen før utløpet innerst i havna.

Det er ikke kjent om det er tatt prøver av vannet, så økologisk og kjemisk tilstand er ukjent. Pga. av manglende data om vannforekomsten, er det stor usikkerhet i sårbarheten, men den antas å ha **Middels** sårbarhet.

Med bakgrunn i at det sannsynligvis er fisk i vannet og at den kun er påvirket av noe avrenning fra fylkesvei 866, vurderes delområdets verdi til **Middels** for vannmiljø og forurensning.

4.7 Delområde Sjøpelhaugen

Figur 5. Kartet viser delområde Sjøpelhaugen (innenfor svart strek). Gul prikk i kartet viser registrert tomt med akseptabel forurensning til dagens areal- og resipientbruk. Kartkilde: grunnforurensning.miljodirektoratet.no

Delområdet omfatter søndre del av planområdet, Sjøpelhaugen/Hollandervika (se Figur 5).

Ifølge grunnforurensningsdatabasen er lokaliteten Hollandervika registrert som et tidligere kommunalt deponi, med akseptabel forurensning med dagens areal- og resipientbruk. I dag benyttes området til oppstilling av biler og utstyr (lett industri).

Basert på foreliggende informasjon, vurderes delområdet å ha **Noe verdi** med tanke på forurensning.

4.8 Oversikt delområder

Tabell 4 gir en oversikt over de viktigste verdiene i delområdene, samt deres verdi.

Tabell 4. Oversikt over delområder og deres verdi for temaet forurensning og vannmiljø.

Delområde	Beskrivelse	Verdi
Skjervøy havn	Delområdet består av vannforekomsten Skjervøy havn, som har svært forurensede sedimenter, men godt økologisk potensial. Stadige tilførsler fra dumping av snø og utslipp fra industri, samt båthavn og kaianlegg. Høy sårbarhet for avrenning.	Noe verdi (forurensning) Middels verdi (vannmiljø)
Skjervøy sentrum nord	Landområde nordøst for molo. Delvis tippområde/villfylling som kan være forurenset. Ellers friluftsområde langsmed sjøen.	Middels verdi (forurensning)
Skjervøy sentrum	Delområdet omfatter landsiden rundt havna, hvor det bl.a. er registrert 3 tomter med mistanke om forurensning i grunnen. Trafikk. To små bekker er identifisert innen området (hovedsakelig i rør), men tilstand er ikke kjent (ikke registrert vannforekomster).	Middels til Noe verdi (forurensning) Middels til Noe verdi (vannmiljø)
Bekk fra Eidevannet	Delområdet omfatter bekken fra Eidevannet, som er lagt i rør innenfor planområdet. Del av vannforekomst Maursundet bekkefelt øst, som har Svært god økologisk tilstand. Middels sårbarhet for avrenning.	Middels til Noe verdi (vannmiljø)
Vågavannet og "Vågadalsbekken"	Delområdet omfatter Vågavannet og bekken som renner ut innerst i vågen. Disse er ikke registrert som vannforekomster. Vågavannet har mulig fiskepopulasjon. Middels sårbarhet.	Middels verdi (vannmiljø)
Sjøpelhaugen	Delområdet omfatter søndre del av planområdet, hvor det er registrert forurenset grunn lokalitet Hollendervika.	Noe verdi (forurensning)

5 Vurdering av konsekvens

5.1 Virkninger av 0-alternativet

Dersom ny sentrumsplan ikke vedtas, vil de eksisterende reguleringsplanene gjelde. Med det forventes situasjonen for forurensning og vannmiljø være omtrent som i dag fremover, uten en helhetlig vurdering av hva slags virksomhet som bør/kan være hvor.

I forbindelse med denne sentrumsplanen, er det gjort en undersøkelse av forurensningsgraden i snø som var deponert 3 ulike steder i sentrum (Sweco, 2019). Resultatene fra analysene viste at brøytesnøen i Skjervøy sentrum er relativt sterkt forurenset, av både organiske og uorganiske miljøgifter. Ved dagens situasjon, vil en del av forurensningen i snøen fortsatt smelte og renne ut i havneområdet, og noe av forurensningen vil følge med snøen når denne dumpes inne i havneområdet. Dette vil sannsynligvis fortsette å påvirke forurensningssituasjonen både i vannmassene og i sedimentene i havneområdet negativt.

For øvrig er det utslipp fra avløpsanlegg, industri, båthavn, kaianlegg, samt overvann og avrenning, som vil bidra til tilførsler av forurensningskomponenter. Den tiltaksretta overvåkinga som er gjort i havna, viser at belastningen på vannforekomsten er betydelig, med både forhøyede konsentrasjoner av TBT (fra bunnstoff), samt PAH og moderate forhold for bunndyr.

5.2 Konsekvenser av ny områdeplan Skjervøy sentrum

Ved en konsekvensvurdering, er det viktig å fokusere på påvirkningene som følger av tiltaket, her etablering av en områdeplan for Skjervøy sentrum.

Konsekvenser for forurensning og vannmiljø henger tett sammen, men det er allikevel forsøkt å skille på konsekvensene for de to temaene i påfølgende avsnitt.

5.2.1 Forurensning

Tabell 5 oppsummerer vurdert påvirkning og konsekvens for de aktuelle delområdene for temaet forurensning.

Tabell 5. Påvirkning og konsekvens for tema forurensning.

Delområde/ lokalitet	Verdi	Påvirkning	Konsekvensgrad
Skjervøy havn	Noe verdi	<p>I anleggsfase vil utfylling av store arealer i sjø/havna midlertidig kunne bidra med økte mengder partikler og plast fra utfyllingsmasser, og muligens nitrogen som følge av sprengstoffrester.</p> <p>Større områder med tette flater som utvidelse til industri/lager, samt parkering vil gi høyere belastning i form av avrenning.</p> <p>Flytting av snølagring- og dumping innerst i havna til utsiden av moloen gir mindre belastning av miljøgifter inne i havna, men noe høyere på utsiden. Det antas at</p>	Ingen/ubetydelig (0)

Delområde/ lokalitet	Verdi	Påvirkning	Konsekvensgrad
		<p>påvirkningen på utsiden er mindre, da området er godt eksponert og fortynningen er svært stor.</p> <p>For øvrig forventes påvirkningene fra kaianlegg/båthavn å være i samme størrelsesorden som dagens situasjon.</p> <p><i>Ubetydelig til Noe forringet</i></p>	
Skjervøy sentrum nord	Middels verdi	<p>Nytt snødeponi kan medføre avrenning av miljøgifter innenfor området.</p> <p>For øvrig forventes ikke endringer som gir påvirkning på forurensningssituasjonen i delområdet.</p> <p><i>Noe forringet</i></p>	1 minus (-)
Skjervøy sentrum	Middels verdi	<p>Utvidelse av industri-/lagerområder kan medføre graving i forurensede masser og dermed mulig spredning av miljøgifter, særlig i anleggsfasen.</p> <p>Eablering av bunkringsanlegg medfører risiko for uhellsutslipp.</p> <p>Økt aktivitet for industri og tungtransport i sentrumsområdene vil generelt sett kunne gi økt risiko for forurensningssituasjoner. Planen tilrettelegger for hvileplass/parkering for lastebiler ved Sjøpelhaugen, noe som kan medføre redusert parkering i sentrumsområdene.</p> <p><i>Noe forringet</i></p>	1 minus (-)
Sjøpelhaugen	Noe verdi	<p>Avhengig av omfanget av tilrettelegging for hvile/rasteplass for lastebiler, kan anleggsarbeidet medføre spredning av forurensning fra det gamle avfallsdeponiet.</p> <p>For øvrig forventes ikke planen å ha vesentlig påvirkning innen forurensning innenfor delområdet.</p> <p><i>Ubetydelig til Noe forringet</i></p>	Ingen/ubetydelig (0)
Samlet konsekvens Forurensning			<i>Ubetydelig til Noe negativ konsekvens</i>

5.2.2 Vannmiljø

Tabell 6 oppsummerer vurdert påvirkning og konsekvens for de aktuelle delområdene for temaet vannmiljø.

Tabell 6. Påvirkning og konsekvens for tema vannmiljø.

Delområde/lokalitet	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Skjervøy havn	Middels verdi	Anleggsfasen med utfyllinger anses å gi økte tilførsler av partikler og miljøgifter, som kan redusere både økologisk og kjemisk tilstand. I tillegg beslaglegges arealer ved slik utfylling. Økt aktivitet i havneområdet, vurderes å kunne gi noe økt negativ påvirkning for vannmiljøet, både avrenningsvann fra tette flater på land, samt fra båt/skipstrafikk. <i>Noe forringet</i>	1 minus (-)
Skjervøy sentrum	Middels til Noe verdi	Planen forventes ikke å ha innvirkning for vannmiljøet i de to bekkene innenfor delområdet. <i>Ubetydelig endring</i>	Ingen/ubetydelig (0)
Bekk fra Eidevannet	Middels til Noe verdi	Da bekken ligger i rør gjennom planområdet, forventes ikke planen å ha innvirkning for vannmiljøet i bekken. <i>Ubetydelig endring</i>	Ingen/ubetydelig (0)
Vågåvannet/ Vågadalbekken	Middels verdi	Det legges til rette for mer næringsbebyggelse, noe som medfører økt trafikk på fv. 866 langsmed Vågåvannet. Dette kan medføre økt avrenning fra vegen og ut i vannet, og påvirke tilstanden. <i>Noe forringet</i>	1 minus (-)
Samlet konsekvens Vannmiljø			Ubetydelig til Noe negativ konsekvens

6 Forslag til avbøtende tiltak og evt. oppfølgende undersøkelser

6.1 Forslag til avbøtende tiltak

For sentrumsplan Skjervøy foreslås følgende avbøtende tiltak for å redusere eventuelle konsekvenser for forurensning og vannmiljø:

- Snødeponi; vurdere oppsamling/rensing av partikler og miljøgifter
- Før utfylling og graving i havneområdet og ved Søppelhaugen; miljøtekniske grunnundersøkelser og eventuelt utarbeidelse av tiltaksplaner (skal godkjennes av kommunen)
- Vurdere bortføring eller rensing av vegvann fra fv. 866
- Ved etablering av bunkringsanlegg; gjennomføre risikoanalyse og iverksettes identifiserte tiltak
- Vurdere å sette krav til lokal overvannshåndtering

6.2 Oppfølgende undersøkelser

For sentrumsplan Skjervøy foreslås følgende oppfølgende undersøkelser:

- Kartlegging av ikke-kartlagte bekker og vassdrag innenfor planområdet

7 Referanser

Akvaplan-niva, 2017. Tiltaksorientert overvåking av marine vannforekomster i Troms, 2016. Akvaplan-niva AS Rapport: 8221.01

FMTF, 2019. Varsel om oppstart av områderegulering for Skjervøy sentrum og offentlig ettersyn av planprogram - Fylkesmannens innspill. Referanse: 2019/3304. Datert: 03.04.2019.

Statens vegvesen, 2016a. Vannforekomsters sårbarhet for avrenningsvann fra vei under anleggs- og driftsfasen. SVV-rapport 597-2016.

Statens vegvesen, 2016b. Vannforekomsters sårbarhet for avrenningsvann fra vei under anleggs- og driftsfasen: Sårbarhetsmatrise NMFL og VF. Vedlegg til SVV-rapport 597-2016.

Sweco, 2019. Vurdering av forurensning i snø, Skjervøy sentrum. Rapport. Prosjekt 10209686. 16 s.

8 Vedlegg

Vedlegg 1 Sårbarhetsvurdering vannforekomster

Vedlegg 1 Sårbarhetsvurdering vannforekomster

Maurusundet bekkefelt øst

Kriterier for sårbarhet	Lav sårbarhet (1)	Middels sårbarhet (2)	Høy sårbarhet (3)	Antall kriterier	Kommentar
Økologisk og kjemisk tilstand		2		1	Svært god økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand. Antatt liten tilførsel av avrenning osv.
Størrelse på vannforekomst			3	1	Små (< 10 km ²)
Vanntype mht kalk			3	1	Kalkfattig
Vanntype mht humus			3	1	Klar
Beskyttet område iht vannforskriften	1			1	Ingen
Andre påvirkninger	1			1	Ingen registrerte
Brukerinteresser/økosystemtjenester	1			1	Ubetydelige. Ligger mye i rør.
Vei langs vannforekomst	1			1	Liten del av planområdet som berører vannforekomsten
Kantvegetasjon mellom vei og vann	1			1	Ikke relevant, da bekken ligger i rør.
Poeng	5	2	9	9	

SCORE VF 1,8

Skjervøy havn

Kriterier for sårbarhet	Lav sårbarhet (1)	Middels sårbarhet (2)	Høy sårbarhet (3)	Antall kriterier	Kommentar
Økologisk og kjemisk tilstand				0	
Størrelse på vannforekomst			3	1	Små (0,952 km ² , havnebasseng)
Vanntype mht kalk				0	Ingen data
Vanntype mht humus				0	Ingen data
Beskyttet område iht vannforskriften	1			1	Ingen
Andre påvirkninger			3	1	Fysiske endringer havneanlegg og molo, punktutslipp industri, punktutslipp renseanlegg
Brukerinteresser/økosystemtjenester		2		1	Hovedsakelig næringsinteresser
Vei langs vannforekomst			3	1	Stor del av planområdet berører vannforekomsten og har avrenning hit
Kantvegetasjon mellom vei og vann		2		1	Ingen kantvegetasjon i sentrumsområdene, men i nord og syd.
Poeng	1	4	9	6	

SCORE VF 2,3